

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
Кафедра олімпійського, професійного та адаптивного спорту

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ МЕТОДИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У СПОРТІ ”

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки _____

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність 017 Фізична культура і спорт

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____

(назва спеціалізації)

інститут, факультет, відділення факультети спорту та підвищення кваліфікації,
перепідготовки та заочної освіти

(назва інституту, факультету, відділення)

рівень освіти: Магістр

Робоча програма з дисципліни «Методи наукових досліджень у спорті» для студентів за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

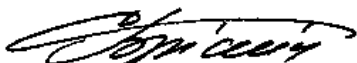
ІХ с. (факультет спорту), ХІ с. (факультет ПК,ПП,ПЗО).

Розробник програми: лектор Бріскін Ю.А. – д.фіз.вих., проф.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри Олімпійського, професійного та адаптивного спорту

Протокол від “31”серпня, 2016 року № 1

Завідувач кафедри (циклової, предметної комісії) Олімпійського, професійного та адаптивного спорту

(підпис)

(Бріскін Ю.А.)

(прізвище та ініціали)

Робоча програма затверджена на засіданні Ради факультету спорту

Протокол від. “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Голова _____

(підпис)

(_____)

(прізвище та ініціали)

Робоча програма затверджена на засіданні Ради факультету ПК ПП ПЗО

Протокол від “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Голова _____

(підпис)

(_____)

(прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік

© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3		Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність: <u>017</u> <u>Фізична культура і спорт</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		5-й	6-й
Загальна кількість годин: 90		Семестр	
		IX-й	XI-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 2	Рівень вищої освіти: «магістр»	Лекції	
		10 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	8 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
60 год.	72 год.		
Вид контролю: залік (денна та заочна форма)			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30/60

для заочної форми навчання – 18/72

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни “Методи наукових досліджень у спорті” є формування в магістрантів спеціальних знань та методичних навичок науково-дослідної роботи.

Завданнями дисципліни «Методи наукових досліджень у спорті» є формування у студентів фундаментальних знань та умінь стосовно методів наукових досліджень на філософсько-методологічному, теоретичному та експериментально-емпіричному рівнях.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: закономірності побудови наукового дослідження, сучасні методи та методики отримання наукової інформації про стан тренуваності кваліфікованих спортсменів з урахуванням структури і змісту змагальної діяльності.

вміти: визначати засоби і методи наукових досліджень відповідно до завдань наукового дослідження у різних видах спортивної діяльності; організувати наукове дослідження; аналізувати отриману науково-методичну інформацію і розробляти рекомендації стосовно корекції навчально-тренувального процесу; оформлювати результати наукових досліджень у вигляді статей, доповідей та їх тез, а також магістерської роботи.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальна методологія наукових досліджень

Тема 1. Загальна методологія наукової роботи

Наукове вивчення як основна форма наукової роботи. Загальна схема наукового дослідження. Організація творчої діяльності. Робота над статтями та доповідями.

Тема 2. Технологія наукової роботи

Вибір теми наукової роботи. Складання плану роботи. Вивчення літературних джерел. Методи добору фактичних матеріалів і складання огляду літератури. Самоперевірка відповідності матеріалів роботи встановленим вимогам.

Змістовий модуль 2. Організація та проведення наукового дослідження

Тема 3. Організація і проведення педагогічного спостереження.

Педагогічне спостереження, як метод наукового дослідження. Види педагогічних спостережень. Особливості проведення педагогічних спостережень в Олімпійському та професійному спорті. Програма педагогічного спостереження.

Тема 4. Організація і проведення педагогічного експерименту.

Педагогічний експеримент як метод наукового дослідження. Експериментальні фактори дослідження. Організація педагогічного експерименту. Види педагогічних експериментів.

Тема 5. Організація і проведення соціологічного дослідження

Аналіз документів. Спостереження як метод збору соціальної інформації. Опитування як метод збору первинної соціальної інформації. Соціальний експеримент, його особливості.

Змістовий модуль 3. Оформлення наукової роботи

Тема 6. Основні вимоги до оформлення наукової роботи.

Вимоги до змісту наукової роботи. Загальні вимоги до оформлення наукової роботи. Подання текстового матеріалу. Правила подання ілюстрацій. Правила подання таблиць. Загальні правила подання формул. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела. Оформлення списку використаних джерел. Правила оформлення додатків.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	п	лаб	с.р.		л	с	п	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Модуль												
Змістовий модуль 1. Загальна методологія наукових досліджень												
Тема 1. Загальна методологія наукової роботи	14	2	2	-	-	10	16	2	2	-	-	12
Тема 2. Технологія наукової роботи	14	2	2	-	-	10	14	2	-	-	-	12
Разом за змістовим модулем 1	28	4	4	-	-	20	30	4	2	-	-	24
Змістовий модуль 2. Організація та проведення наукового дослідження												
Тема 3. Організація і проведення педагогічного спостереження	16	2	4	-	-	10	16	2	2	-	-	12
Тема 4. Організація і проведення педагогічного експерименту.	18	2	6	-	-	10	16	2	2	-	-	12
Тема 5. Організація і проведення соціологічного дослідження	16	2	4	-	-	10	14	2	-	-	-	12
Разом за змістовим модулем 2	50	6	14	-	-	30	46	6	4	-	-	36

Змістовий модуль 3. Оформлення наукової роботи												
Тема 6. Основні вимоги до оформлення наукової роботи.	12	-	2	-	-	10	14	-	2	-	-	12
Разом за змістовим модулем 3	12	0	2	-	-	10	14	-	2	-	-	12
Усього годин	90	10	20	-	-	24	90	10	8	-	-	72

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Загальна методологія наукової роботи	2	2
2	Технологія наукової роботи	2	-
3	Організація і проведення педагогічного спостереження	4	2
4	Організація і проведення педагогічного експерименту	6	2
5	Організація і проведення соціологічного дослідження	4	-
6	Основні вимоги до оформлення наукової роботи та порядок підготовки рукопису наукової роботи	2	2
	Разом	20	8

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Загальна методологія наукової роботи Скласти обґрунтування напряму наукового дослідження; конспект самопідготовки	10	12
2	Технологія наукової роботи Конспект самопідготовки	10	12
3	Організація і проведення педагогічного спостереження Скласти програму педагогічного спостереження (проблема за власним вибором) Конспект самопідготовки	10	12
4	Організація і проведення педагогічного експерименту Скласти програму педагогічного експерименту (проблема за власним вибором)	10	12
5	Організація і проведення соціологічного дослідження Розробити програму опитування фахівців (проблема за	10	12

	власним вибором). Конспект самопідготовки		
6	Основні вимоги до оформлення наукової роботи Скласти конспект вимог до оформлення наукової роботи Конспект самопідготовки	10	12
	Разом	60	72

7. Індивідуальні завдання

(для студентів, які навчаються за індивідуальним планом)

- Матеріали самопідготовки;
- Самостійні роботи:
 1. Скласти обґрунтування напряму наукового дослідження; конспект самопідготовки Інформаційний пошук „Еволюція теорії системи підготовки спортсменів (на прикладі обраного виду спорту)”
 2. Скласти програму педагогічного спостереження (проблема за власним вибором)
 3. Скласти програму педагогічного експерименту
 4. Розробити програму опитування фахівців (проблема за власним вибором).
 5. Скласти конспект вимог до оформлення наукової роботи

8. Методи навчання

1. Самостійна робота студентів:

- підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних, семінарських, тощо);
 - виконання практичних завдань протягом семестру;
 - самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни;
 - виконання контрольних робіт студентами заочної і дистанційної форм навчання;
 - підготовка і виконання завдань, передбачених програмою практичної підготовки;
 - підготовка до усіх видів контролю (іспиту, заліку тощо).
2. Словесні методи: лекція, обговорення, бесіда.
3. Наочні методи: демонстрація слайдів, фільмів.

9. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять в усній та письмовій формах.

1. Опитування.
2. Перевірка завдань для самостійної роботи.
3. Перевірка матеріалів самопідготовки.
4. Виконання завдань практичних занять.

Підсумковий контроль – залік.

Залікові вимоги з дисципліни

1. Значення наукових досліджень в Олімпійському та професійному спорті.
2. Загальна схема наукового дослідження.
3. Робота над статтями та доповідями.
4. Аналіз літератури і практики.
5. Вибір теми та визначення завдань наукового дослідження.
6. Розробка гіпотези та плану дослідження.
7. Підбір досліджуваних.
8. Вибір методів дослідження.
9. Вивчення літературних джерел.
10. Складання огляду літератури.
11. Педагогічні спостереження як метод наукового дослідження.
12. Види педагогічних спостережень.
13. Проблемне та тематичне спостереження.
14. Попереднє та основне (стандартизоване) спостереження.
15. Включене та невключене спостереження.
16. Відкрите та приховане спостереження.
17. Безперервне та дискретне спостереження.
18. Програма педагогічного спостереження.
19. Педагогічний експеримент як метод наукового дослідження.
20. Експериментальні фактори.
21. Причинні та наслідкові експериментальні фактори.
22. Зрівнювані та спонтанні фактори.
23. Організація педагогічного експерименту.
24. Види педагогічного експерименту.
25. Констатуючий та перетворюючий педагогічний експеримент.
26. Природничий педагогічний експеримент.
27. Модельний педагогічний експеримент.
28. Лабораторний педагогічний експеримент.
29. Відкритий та прихований педагогічний експеримент.
30. Абсолютний та порівняльний педагогічний експеримент.
31. Послідовний та паралельний педагогічний експеримент.
32. Програма педагогічного експерименту.
33. Поняття документу.
34. Друковані та рукописні документи.
35. Суспільні та особисті документи.
36. Офіційні та природні документи.
37. Діючі та архівні документи.
38. Аналіз документів.
39. Спостереження і його роль у спортивній соціології.
40. Опитування як метод збору первинної соціальної інформації.
41. Анкетування як метод збору первинної соціальної інформації.
42. Види анкетування.

- 43.Класифікація питань анкети.
- 44.Інтерв'ю як метод збору первинної соціальної інформації.
- 45.Бесіда як метод збору первинної соціальної інформації.
- 46.Соціальний експеримент.
- 47.Композиція наукової роботи.
- 48.Прийоми викладення наукових матеріалів.
- 49.Цілісний та вибірковий виклад матеріалу.
- 50.Засоби логічного зв'язку матеріалу.
- 51.Загальні вимоги до оформлення наукової роботи.
- 52.Загальні вимоги до оформлення тексту.
- 53.Загальні вимоги до табличного матеріалу і рисунків.
- 54.Загальні вимоги до списку літератури.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Залік

(денна та заочна форма)

	Модуль 1						Сума
	Змістовий модуль №1		Змістовий модуль № 2			Змістовий модуль № 3	
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	
Денна							
Усього (макс.)	17	17	17	16	16	17	100
Відповіді на заняттях	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-30
Матеріали самопідготовки	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-30
Виконання завдань самостійної роботи	0-8	-	0-8	0-8	0-8	0-8	0-40
Заочна							
Усього (макс.)	20	20	15	20	15	20	100
Відповіді на заняттях	0-5	0-5	-	0-5	-	0-5	0-20
Матеріали самопідготовки	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-30
Виконання завдань самостійної роботи	0-10	-	0-10	0-10	0-10	0-10	0-50

T1, T2 ... T5 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку

90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
61-67	E		
35-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Зміст семінарських занять

Змістовий модуль 1. Загальна методологія наукових досліджень.

Тема 1. (1-е заняття). Загальна методологія наукової роботи

Студенти з'ясовують сутність наукового вивчення як основної форми наукової роботи, усвідомлюють принципи побудови наукового дослідження, особливості організації творчої діяльності, роботи над статтями та доповідями.

Тема 2. (2-е заняття). Технологія наукової роботи

Вибір теми наукової роботи. Аналіз літератури і практики. Формулювання теми наукової роботи. Постановка мети та визначення завдань. Формулювання гіпотези. Складання плану роботи. Методи добору фактичних матеріалів. Методи емпіричного дослідження. Методи, що використовуються на емпіричному та теоретичному рівнях. Методи теоретичного дослідження. Розробка плану дослідження. Вибір методів дослідження. Вивчення літературних джерел. Складання огляду літератури.

Теми та короткий зміст самостійної роботи

1. Скласти обґрунтування напрямку наукового дослідження.

Алгоритм виконання завдання.

1. Вибрати напрям наукової роботи.
2. Проаналізувати літературу з обраного напрямку дослідження.
3. Конкретизувати тему наукової роботи.
4. Конкретизувати мету та визначити завдання дослідження.
5. Визначити об'єкт та предмет дослідження.
6. Скласти план роботи.
7. Обрати та обґрунтувати методи дослідження.
8. Вказати тему зведеного плану науково-дослідницької роботи за якою буде виконуватися дослідження.

9. Розробити план реалізації дослідження.
10. Зазначити шляхи впровадження

Змістовий модуль 2. Організація та проведення наукового дослідження

Тема 3. (3-4-е заняття). Організація і проведення педагогічного спостереження

Педагогічні спостереження як метод наукового дослідження. Характерні ознаки педагогічних спостережень. Позитивні та негативні риси педагогічного спостереження як методу наукового дослідження. Види педагогічних спостережень. Особливості проведення педагогічних спостережень в Олімпійському та професійному спорті.

Тема 4. (5-7-е заняття). Організація і проведення педагогічного експерименту

Педагогічний експеримент як метод наукового дослідження. Експериментальні фактори. Причинні експериментальні фактори. Наслідкові експериментальні фактори. Супутні фактори. Зрівнювані фактори. Спонтанні фактори. Організація педагогічного експерименту. Види педагогічного експерименту. Констатуючий педагогічний експеримент. Перетворюючий педагогічний експеримент. Природничий педагогічний експеримент. Модельний педагогічний експеримент. Лабораторний педагогічний експеримент. Абсолютний та порівняльний педагогічний експеримент.

Тема 5. (8-9-е заняття). Організація і проведення соціологічного дослідження

Поняття документу. Друковані документи. Рукописні документи. Суспільні документи. Особисті документи. Офіційні документи. Природні документи. “Провоковані” документи. Діючі документи. Архівні документи. Аналіз документів. Спостереження і його роль у спортивній соціології. Опитування як метод збору первинної соціальної інформації. Анкетування як метод збору первинної соціальної інформації. Види анкетування. Побудова анкети. Класифікація питань анкети. Загальні правила складання анкети. Перевірка анкети. Інтерв’ю як метод збору первинної соціальної інформації. Бесіда як метод збору первинної соціальної інформації. Поняття соціального експерименту.

Теми та короткий зміст самостійної роботи

1. Програма педагогічного спостереження (проблема за власним вибором)
2. Програма педагогічного експерименту (проблема за власним вибором)
3. Програма опитування фахівців (проблема за власним вибором).

Алгоритм виконання завдання.

1. Вибрати напрям наукової роботи.
2. Проаналізувати навчально-методичну та наукову літературу з обраного напрямку дослідження.
3. Конкретизувати мету та визначити завдання дослідження.
4. Визначити об’єкт та предмет дослідження.

5. Обрати спосіб опитування.
6. Розробити план реалізації дослідження.
7. Провести добір питань та обґрунтувати їх структуру.
8. Зазначити шляхи опрацювання отриманого фактичного матеріалу.

Змістовий модуль 3. Оформлення наукової роботи

Тема 6. (10-е заняття) Основні вимоги до оформлення наукової роботи.

Вимоги до змісту наукової роботи. Загальні вимоги до оформлення наукової роботи. Оформлення списку використаних джерел. Правила оформлення додатків.

Композиція наукової роботи. Прийоми викладення наукових матеріалів. Послідовний виклад матеріалу. Цілісний виклад матеріалу. Вибірковий виклад матеріалу. Робота над остаточним варіантом рукопису. Мова і стиль наукової роботи. Мовно-стилістичне оформлення роботи.

Теми та короткий зміст самостійної роботи

1. Скласти конспект вимог до оформлення наукової роботи.

Алгоритм виконання завдання.

1. Проаналізувати літературу та практику щодо оформлення наукової роботи.
2. Конкретизувати вимоги до оформлення наукової роботи.
3. Визначити можливі (найбільш вірогідні) помилки.
4. Скласти план перевірки можливих помилок оформлення наукової роботи.

12. Рекомендована література

Базова

1. Ашмарин Б. А. Теория и методика педагогических исследований в физическом воспитании: [пособ. для студ., аспирант. и преподават.] / Ашмарин Б. А. – М.: Физкультура и спорт, 1978. – 233 с.
2. Євдокимов В.І. Педагогічний експеримент: [навч. посіб. для студ. пед. ВНЗ] / Євдокимов В.І., Гавриш І.В., Агапова Т.П., Олійник Т.О.. – Х.: «ОВС», 2001. – 148 с.
3. Осинев Г. В. Рабочая книга социолога / Осинев Г. В., Гвишиани Д. М. – М.: Наука, 1976. – 512 с.
4. Основні вимоги до дисертацій та авторефератів дисертацій // Бюлетень Вищої атестаційної комісії України. – 2007. – № 6. – С. 9-17.
5. Пономаренко Л. А. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня. Методичні поради / Л. А. Пономаренко. – К.: Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», Видавництво «Голока», 2001. – 80 с.

Допоміжна

1. Євдокимов В.І. Методика проведення педагогічного порівняльного експерименту / Євдокимов В.І., Гавриш І.В. // Педагогіка і психологія: зб. наук. праць ХДПУ. – Вип. 5. – Х.: ХДПУ, 1998. – С. 32-36
2. Готтсданкер Р. Основы психологического эксперимента: [учебн. пособ. пер. с англ.] / Роберт Готтсданкер. – М.: Изд-во Моск. ув-та, 1982. – 464 с.
3. Келлер В.С., Платонов В.М. Теоретико-методичні основи підготовки спортсменів. - Львів: Українська Спортивна Асоціація, 1992. - 269 с.
4. Педагогіка спорту / Тер-Ованесян А. А., Тер-Ованесян И. А. - К.: Здоров'я, 1986. -208 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Мультимедійне забезпечення лекцій та семінарських занять.
2. <http://lib.sportedu.ru/>
3. <http://www.nbu.gov.ua/>
4. <http://www.lesgaft-notes.spb.ru/>
5. Журнали:
Наука в олимпийском спорте : научно-теоретический журнал
Фізична активність, здоров'я, спорт : науковий журнал та ін.